

ΑΠ 887/2020

Βιασμός - Γενετήσιες πράξεις με ανήλικο - εκκρεμοδικία - αποδεικτικά μέσα - Κατ' εξακολούθηση έγκλημα

Επιμέλεια: Κωνσταντίνος Φιλιππουπολίτης

Απόσπασμα κειμένου απόφασης¹

«[...] [Α]πό τις διατάξεις των άρθρων 37,43,125 και 132 ΚΠΔ συνάγεται ότι, εάν ασκηθεί νέα ποινική δίωξη σε βάρος του ίδιου προσώπου για την ίδια πράξη δημιουργείται εκκρεμοδικία για την οποία ήδη υπάρχει η ως άνω ειδική ρύθμιση στο νέο ΚΠΔ [άρθρο 57 παρ.3]. Η παραβίασή της δε στοιχειοθετεί, μετά την πρόβλεψη στο άρθρο 510 παρ.1 του νέου ΚΠΔ, τον από το άρθρο αυτό, στο στοιχείο ΣΤ' προβλεπόμενο λόγο αναιρέσεως της "παραβίασης του δεδικασμένου και της εκκρεμοδικίας".

Κατά το άρθρο 94 παρ.1 και 2 ΠΚ, πραγματική συρροή υπάρχει όταν με περισσότερες υλικές πράξεις του υπαιτίου τελούνται ισάριθμα αυτοτελή εγκλήματα, για τα οποία επιβάλλονται αντίστοιχες αυτοτελείς ποινές και τελικά επιβάλλεται μία συνολική εκτιτέα ποινή με τον προβλεπόμενο τρόπο επαύξησης της βαρύτερης από αυτές, ενώ κατ'ιδέα αληθινή συρροή υπάρχει όταν με μία υλική πράξη του υπαιτίου τελούνται περισσότερα αυτοτελή εγκλήματα, για τα οποία επιβάλλονται αντίστοιχες ποινές και τελικά επαυξάνεται ελεύθερα η βαρύτερη από αυτές μέχρι το ανώτατο όριο του είδους της ποινής βάσης. Τόσο η πραγματική όσο και η αληθινή κατ'ιδέα συρροή μπορεί να προσβάλλει το ίδιο έννομο αγαθό ή διαφορετικά έννομα αγαθά. Αντίθετα, φαινομενική συρροή ή συρροή νόμων, στην οποία δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις για τη συρροή εγκλημάτων του άρθρου 94 ΠΚ, υπάρχει όταν η εγκληματική δράση του υπαιτίου φαίνεται να εμπίπτει στο πραγματικό περισσότερων ποινικών νόμων, αλλά από τη λογική και αξιολογική συσχέτιση αυτών και με βάση τις αρχές της ειδικότητας, της επικουρικότητας και της απορρόφησης, συνάγεται ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση μόνο ένας έχει

¹ Όπως αυτή έχει δημοσιευθεί στην ιστοσελίδα του Αρείου Πάγου - <http://www.areiospagos.gr/> [τελευταία επίσκεψη: 19.03.2021].

εφαρμογή και αποκλείονται οι λοιποί, ώστε να τελείται μία μόνο αξιόποινη πράξη για την οποία επιβάλλεται μια ποινή [ΑΠ 415/2016, ΑΠ 180/2018]. Στην περίπτωση της αληθινής κατ'ιδέα συρροής, οπότε με την ίδια ενέργεια ή παράλειψη του δράστη, τελούνται περισσότερα εγκλήματα το δεδικασμένο ή η εκκρεμοδικία εξαντλείται στην αξιόποινη πράξη, για την οποία ασκήθηκε η ποινική δίωξη και δεν κωλύεται νέα ποινική δίωξη για την άλλη πράξη, που συρρέει κατ'ιδέα με την πρώτη και δεν έχει κριθεί [ΟΛΑΠ 1110/1982, ΑΠ 180/2018]. Εξάλλου μεταξύ του βιασμού και της αποπλάνησεως και ήδη της αξιόποινης πράξης γενετήσιων πράξεων με ανήλικο ή ενώπιον αυτού (αρθ. 339 νέου ΠΚ) υπάρχει αληθής κατ'ιδέαν συρροή, διότι μεταξύ των εγκλημάτων αυτών δεν υφίσταται ταυτότητα των προσβαλλομένων αγαθών, τα οποία συγκροτούνται από διαφορετικά στοιχεία το καθένα και κανένα δεν απορροφάται από το άλλο, αφού κανένα δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο ή επιβαρυντική περίπτωση ή αναγκαίο μέσο τελέσεως του άλλου και στο μεν έγκλημα του βιασμού προσβάλλεται το έννομο αγαθό της γενετήσιας ελευθερίας ενώ σ' αυτό του άρθρου 339 ΠΚ προσβάλλεται η αγνότητα της παιδικής ηλικίας από γενετήσιες προσβολές [ΑΠ 1337/2017, ΑΠ 291/2015].

Στην προκειμένη περίπτωση [...] κατά του αναιρεσείοντα ασκήθηκε από τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Ηρακλείου ποινική δίωξη, μεταξύ άλλων, για τις αξιόποινες πράξεις του βιασμού κατ'εξακολούθηση, της κατάχρησης ανηλίκου σε ασέλγεια κατ'εξακολούθηση και της αποπλάνησης ανηλίκου κατ'εξακολούθηση σε βάρος του Α.-Α. Κ.. [...] [Η] υπόθεση χωρίστηκε [...] και ο κατηγορούμενος παραπέμφθηκε με απευθείας κλήση ενώπιον του Β'Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Ηρακλείου για την πλημμεληματική κατ'εξακολούθηση αποπλάνηση. [...] Όσον αφορά στις λοιπές πράξεις [παραπέμφθηκε] [...] ενώπιον του αρμοδίου ΜΟΔ Ηρακλείου, το οποίο [...] έκρινε σε πρώτο βαθμό τον κατηγορούμενο ένοχο πλην άλλων και για τις πράξεις του βιασμού κατ'εξακολούθηση και της κατάχρησης ανηλίκου σε ασέλγεια κατ'εξακολούθηση σε χρονικά διαστήματα που ο παθών δεν είχε συμπληρώσει τα 14 έτη και που συμπλήρωσε αυτά αλλά όχι και τα 18 έτη και τον καταδίκασε σε συνολική ποινή καθείρξεως 16 ετών, δεχθέν ότι η πράξη της αποπλάνησης τελεί σε φαινομένη κατ'ιδέα συρροή με αυτήν της κατάχρησης ανηλίκου σε ασέλγεια. [...] ο αναιρεσείων με τον πρώτο λόγο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως μέμφεται την προσβαλλόμενη απόφαση ότι παραβίασε την εκκρεμοδικία, επικαλούμενος για την θεμελίωσή του την καταδίκη του για την πράξη του βιασμού [...]. Ο λόγος αυτός, που προτείνεται το πρώτον ενώπιον του Αρείου Πάγου, είναι αβάσιμος [...].

[...] Από τη σύγκριση [της διάταξης του άρθρου 339 παρ.1 του προϊσχύσαντος ΠΚ την ταυτάριθμη διάταξη του νέου ΠΚ, υπό τον τίτλο "Γενετήσιες πράξεις με ανηλίκους ή ενώπιον τους"] συνάγεται ότι η νεότερη είναι επεικέστερη ως προς την υπό στοιχ. α' προβλεπόμενη πράξη, αφού προβλέπει ποινή καθείρξης έναντι της προϊσχύσασας που προέβλεπε ποινή καθείρξης τουλάχιστον δέκα ετών. Ως προς τις υπό στοιχ. β και γ περιπτώσεις η ποινή δεν διαφοροποιείται. Ο όρος γενετήσια πράξη που χρησιμοποιείται στα άρθρα του 19ου κεφαλαίου του νέου ΠΚ [αντί του όρου ασελγής πράξη] αναφέρεται στη συνουσία και στις ίσης βαρύτητας με αυτήν πράξεις [άρθρο 336 παρ.2 ΠΚ, όπου ορίζεται η έννοια της γενετήσιας πράξης]. Ο όρος αυτός έχει την έννοια που προσδιορίζει η νομολογία και η επιστήμη. Πρόκειται για τη συνουσία και άλλες πράξεις με την ίδια βαρύτητα από πλευράς προσβολής του εννόμου αγαθού της γενετήσιας ελευθερίας όπως είναι η "παρά φύσιν" συνουσία,

ο ετεροαυνανισμός, η πεολειχία και η αιδιολειχία ή η χρήση υποκατάστατων μέσω [..]. Στο έγκλημα των γενετήσιων πράξεων με ανηλίκους, ο δράστης πρέπει να γνωρίζει την ανηλικότητα του παθόντα, ότι δηλαδή αυτός δεν συμπλήρωσε τα 15 έτη ή να αδιαφορεί γι'αυτήν. Για την αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος ο δράστης πρέπει να ενεργεί ή να παραπλανά πρόσωπο που δεν συμπλήρωσε το δέκατο πέμπτο [15^ο] έτος της ηλικίας του στο να ενεργήσει ή να υποστεί γενετήσιες πράξεις. Το εν λόγω έγκλημα, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 339 ΠΚ, μπορεί να τελεστεί με τρεις τρόπους, τα όρια των οποίων μπορούν στη συγκεκριμένη περίπτωση να επικαλύπτονται. Αρκεί και ένας απ'αυτούς, είναι όμως δυνατό να συντρέχουν περισσότεροι. Ο πρώτος τρόπος τέλεσης αυτού του εγκλήματος συνίσταται στην ενέργεια γενετήσιας πράξης με πρόσωπο νεότερο των 15 ετών και αυτός ο τρόπος συντρέχει: α]όταν ο δράστης τελεί γενετήσια πράξη επί του σώματος του ανηλίκου, β] όταν ο δράστης οδηγεί τον ανήλικο στο να τελέσει επ'αυτού γενετήσια πράξη και γ]όταν ο δράστης προσφέρεται για να τελέσει επί του σώματός του γενετήσια πράξη ο ανήλικος. Ο δεύτερος και τρίτος τρόπος τέλεσης του εγκλήματος αυτού απαιτεί παραπλάνηση του ανηλίκου. Ως παραπλάνηση πρέπει να θεωρηθεί κάθε επίδραση επι της βουλήσεως του ανηλίκου, χωρίς την οποία αυτός δεν θα ελάμβανε την απόφαση να ενεργήσει την γενετήσια πράξη. Η έννοια συνεπώς της παραπλάνησης είναι ευρύτερη της έννοιας της δημιουργίας πλάνης. Έτσι υπάρχει παραπλάνηση όχι μόνο όταν ο δράστης με απατηλά μέσα, με τα οποία αποκρύπτεται ο γενετήσιος χαρακτήρας της πράξης οδήγησε τον παθόντα στην ενέργεια αυτής, αλλά όταν τούτο επιταχύνεται με πειθώ, υποσχέσεις, δώρα ή άλλες παροχές, αλλά ακόμη και με απειλές ή με εκφοβισμό, ή και με κάθε άλλο μέσο, χωρίς να αποκρύπτεται ο γενετήσιος χαρακτήρας της πράξης. Δεν απαιτείται δηλαδή η πρόκληση πλάνης στον ανήλικο. Για να υπάρχει παραπλάνηση δεν απαιτείται περαιτέρω να υπήρξε κάποια εσωτερική αντίδραση του ανηλίκου έστω και ανεκδήλωτη η οποία να υπερνικήθηκε, αλλά αρκεί ότι ο δράστης προκάλεσε στον ανήλικο την απόφαση να ενεργήσει την γενετήσια πράξη. Παραπλάνηση επομένως υπάρχει και όταν ο ανήλικος εκδήλωσε πρώτος την επιθυμία τέλεσης της πράξης, εφόσον δεν είχε λάβει και τη σχετική απόφαση, η οποία λήφθηκε απ'αυτόν κατόπιν της σύμφωνης στάσης του δράστη, διότι και στην περίπτωση αυτή ο δράστης επέδρασε με τη στάση του αυτή στον σχηματισμό της βούλησης του ανηλίκου. Ο δεύτερος τρόπος τέλεσης του εγκλήματος συνίσταται όταν η παραπλάνηση έχει ως αποτέλεσμα να ενεργήσει ο ανήλικος γενετήσια πράξη είτε στον ίδιο τον εαυτό του είτε σε κάποιον τρίτο, διότι εάν η γενετήσια πράξη τελείται με το δράστη έχουμε τον πρώτο τρόπο τελέσεως. Στην περίπτωση κατά την οποία ο τρίτος είναι ο παραπλανών, τότε πρόκειται περί του πρώτου τρόπου τέλεσης του εγκλήματος, αφού ο παραπλανών είναι τελικά αυτός που ενεργεί την γενετήσια πράξη με τον ανήλικο, ο οποίος πρέπει να προβαίνει στην ενέργεια που συνιστά τέτοια πράξη. Το έννομο αγαθό που προσβάλλεται με το έγκλημα του άρθρου 339 ΠΚ είναι αυτό της ανηλικότητας, η οποία έχει αναχθεί σε έννομο αγαθό, προστατεύεται δηλαδή η αγνότητα της νεανικής ηλικίας, η οποία είναι αδύναμη να αυτοπροστατευτεί και η ομαλή εξέλιξη της γενετήσιας ζωής του ανηλίκου. Η συναίνεση του ανηλίκου ή η παρ'αυτού πρωτοβουλία ή και πρόκληση δεν έχει σημασία. Οι μερικότερες δε πράξεις του κατ'εξακολούθηση εγκλήματος μπορούν να τελεστούν με τον ίδιο ή με διαφορετικούς τρόπους [ΑΠ 1046/2019]. [...] Για την κατάφαση της ενοχής του αναιρεσείοντα λήφθηκαν υπόψη από το δικαστήριο που

εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση όλα τα αναφερόμενα κατά το είδος τους αποδεικτικά μέσα και όχι μόνο ορισμένα από αυτά, [...] από το γεγονός ότι στο αιτιολογικό εξάιρονται ορισμένες από τις καταθέσεις των μαρτύρων που εξετάσθηκαν, ουδόλως συνάγεται ότι το Δικαστήριο για το σχηματισμό της καταδικαστικής κρίσης του περιορίστηκε επιλεκτικά στα συγκεκριμένα αποδεικτικά μέσα και ότι αγνόησε τα υπόλοιπα, τα οποία, από το σύνολο των παραδοχών της προσβαλλομένης αποφάσεως, προκύπτει σαφώς ότι τα συναξιολόγησε. Με σαφήνεια και πληρότητα και χωρίς λογικά κενά περιγράφεται και αιτιολογείται στην προσβαλλόμενη απόφαση η εγκληματική συμπεριφορά του κατηγορουμένου [...] Ειδικότερα ρητά αναφέρεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η ημερομηνία γέννησης του παθόντα [21-1-1998] και ότι κατά τον κρίσιμο χρόνο [από αρχές Φεβρουαρίου 2012 έως το φθινόπωρο του ίδιου έτους] αυτός είχε συμπληρώσει τα 14 έτη όχι δε και τα 15 και ότι ο αναιρεσείων-κατηγορούμενος γνώριζε το γεγονός τούτο λόγω της σχέσεώς του με τον ανήλικο που είναι τέκνο της συζύγου του από προηγούμενο γάμο και της για πολλά χρόνια συγκατοίκησης με αυτόν. Αναφέρονται επίσης και προσδιορίζονται στην προσβαλλόμενη απόφαση οι γενετήσιες πράξεις και οι συνθήκες τέλεσης αυτών σε βάρος του ανηλίκου κατά το ως άνω χρονικό διάστημα σε τέσσερις περιπτώσεις εξακολουθητικά, οι οποίες με έντονο γενετήσιο και ηδονιστικό χαρακτήρα προσέβαλαν την αγνότητα της παιδικής ηλικίας του παθόντος [14 ετών], και κατέτειναν στην ικανοποίηση της γενετήσιας επιθυμίας του αναιρεσείοντα. Επίσης προσδιορίζεται ο τόπος όπου οι γενετήσιες πράξεις έλαβαν χώρα ήτοι στο υπόγειο της οικίας στους ..., στην οποία διέμενε ο ανήλικος με τον αναιρεσείοντα [...]. Οι επί μέρους αντίθετες αιτιάσεις του αναιρεσείοντα προβαλλόμενες με τους τέταρτο και πέμπτο λόγους αναίρεσης και δη ότι: α) στην προσβαλλόμενη απόφαση έχουν εμφιλοχωρήσει αντιφάσεις και ασάφειες που καθιστούν ανέφικτο τον ανααιρετικό έλεγχο της ορθής εφαρμογής των ουσιαστικών ποινικών διατάξεων των άρθρων 339 παρ.1 και 98 παρ.1 ΠΚ ως προς την κατ'εξακολούθηση τέλεση του εγκλήματος των γενετήσιων πράξεων με ανήλικο από τον αναιρεσείοντα, από την παραδοχή στο σκεπτικό και στο διατακτικό ότι οι ένδικες γενετήσιες πράξεις τελέστηκαν τέσσερις φορές, ενώ σε έτερο σημείο του σκεπτικού όλως αντιφατικώς δέχεται ότι ο παθών τελούσε σε αδυναμία προσδιορισμού των μερικότερων πράξεων κατά αριθμό, είναι αβάσιμη. [...] Η αναφορά δε στην προσβαλλόμενη ότι ο εγκαλών κατά την χωρίς όρκο κατάθεσή του ενώπιον του ΜΟΔ, αδυνατούσε να προσδιορίσει τις μερικότερες πράξεις κατά αριθμό και ακριβή χρόνο τέλεσης λόγω της παρόδου πολλών ετών και της ψυχολογικής του κατάστασης, ουδεμία αντίφαση δημιουργεί ως προς το αποδεικτικό της πόρισμα ότι η ως άνω πράξη τελέστηκε σε τέσσερις περιπτώσεις, αλλά αποτελεί συλλογισμό κατά την αξιολόγηση του αποδεικτικού υλικού. β) Αβάσιμη επίσης είναι και η αιτίαση ότι η προσβαλλόμενη απόφαση στερείται ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας διότι ουδόλως εξειδικεύει σε τι συνίσταται η παραπλάνηση του εγκαλούντος [...] καθόσον με σαφήνεια δέχτηκε το δευτεροβάθμιο δικαστήριο ότι η πράξη για την οποία κηρύχθηκε ένοχος ο αναιρεσείων διαπράχθηκε, εκτός των άλλων, με την τέλεση γενετήσιας πράξεως [πεολεχίας] εκ μέρους του ανηλίκου επί του αναιρεσείοντος, ο οποίος [...], επέδρασε στη βούληση του ανηλίκου ώστε να ενεργήσει την γενετήσια αυτή πράξη επ' αυτού [αναιρεσείοντος].

[...]. Τέλος, κατά το άρθρο 510 παρ.1 στοιχ. Α' ΚΠΔ, λόγω αναίρεσης αποτελεί η απόλυτη ακυρότητα που συνέβη στη διαδικασία στο ακροατήριο [...]. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 227 ΚΠΔ, στην περίπτωση ανηλίκου μάρτυρα θύματος προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας, ήτοι θύματος, μεταξύ άλλων εγκλημάτων και αυτού του άρθρου 339 ΠΚ [αποπλάνησης ανηλίκου ήδη γενετήσιας πράξης με ανήλικο], ο ανήλικος δεν καλείται και δεν εξετάζεται στο ακροατήριο. Αν ο ανήλικος κατά την ακροαματική διαδικασία έχει συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του μπορεί να παρίσταται αυτοπροσώπως, εφόσον κρίνεται τούτο απολύτως αναγκαίο [παρ.5β του άρθρου 227 ΚΠΔ]. Η διάταξη αυτή εισάγει εξαίρεση από το βασικό καθήκον εμφάνισης του μάρτυρα στο ακροατήριο.

[...]. Όσον αφορά δε το αίτημα για προσαγωγή του παθόντα, το δικαστήριο, μετά την παράθεση νομικής σκέψης με πλήρη αιτιολογία απέρριψε αυτό, με την παραδοχή ότι: "[...] ο εγκαλών-παριστάμενος προς υποστήριξη της κατηγορίας, έχει μεν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του όμως, [...] υπάρχει κίνδυνος υποτροπής και συνιστάται να μην εμφανιστεί στο Δικαστήριο. [...] [Εξάλλου] τα περιστατικά τα οποία γνωρίζει και θα κατέθετε στο Δικαστήριο τα έχει εκθέσει στη μητέρα του, στους θεράποντες ιατρούς του αλλά και ενώπιον του ΜΟΔ όπου εξετάστηκε χωρίς όρκο [...]". [...] [Ο] ήδη αναιρεσείων, όπως προκύπτει από τα παραδεκτως επισκοπούμενα πρακτικά της προσβαλλομένης, δεν στερήθηκε του δικαιώματος να προβεί κατ'άρθρο 358 ΚΠΔ σε επισημάνσεις και παρατηρήσεις ως προς τα αναγνωσθέντα πρακτικά της απόφασης του ΜΟΔ Ηρακλείου που περιείχαν τις ως άνω καταθέσεις, στις οποίες εξάλλου δεν στηρίχθηκε το Δικαστήριο της ουσίας αποκλειστικά για την κρίση του περί της ενοχής του, αλλά και σε άλλα αποδεικτικά μέσα. Επομένως ο σχετικός λόγος αναίρεσως από το άρθρο 510 παρ.1 στοιχ.Α' για απόλυτη ακυρότητα της διαδικασίας στο ακροατήριο, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την [...] αίτηση [...]».

Παρατηρήσεις

1. Η εν λόγω απόφαση διευκρινίζει πότε στοιχειοθετείται το έγκλημα των γενετήσιων πράξεων με ανήλικο ή ενώπιον αυτού του άρ. 339 ΠΚ. Μεταξύ του εγκλήματος του βιασμού του άρ. 336 ΠΚ και αυτού του άρ. 339 ΠΚ υπάρχει αληθινή κατ' ιδέα συρροή² και δεν εμποδίζεται η άσκηση νέας ποινικής δίωξης για την άλλη πράξη, που συρρέει κατ' ιδέα με την πρώτη και που δεν έχει κριθεί³. Ως προσβαλλόμενο έννομο αγαθό του άρ. 339 ΠΚ έχει αναχθεί αυτό της ανηλικότητας⁴.

2. Σύμφωνα με την κρίση του δικαστηρίου για το έγκλημα του άρ. 339 ΠΚ ο δράστης πρέπει να γνωρίζει ότι ο παθών δεν συμπλήρωσε τα 15 έτη ή να αδιαφορεί γι' αυτό. Η δε παραπλάνηση είναι ευρύτερη της έννοιας της δημιουργίας πλάνης. Δεν απαιτείται οπωσδήποτε η πρόκληση πλάνης στον ανήλικο. Έτσι, θεμελιώνεται η παραπλάνηση όχι μόνο όταν ο δράστης με απατηλά μέσα, με τα οποία αποκρύπτεται ο γενετήσιος χαρακτήρας της πράξης όδηγησε τον παθόντα στην ενέργεια αυτής, αλλά και όταν αυτό επιτυγχάνεται με πειθώ, υποσχέσεις, δώρα ή

² ΑΠ 1337/2017, ΑΠ 291/2015.

³ ΑΠ 180/2018, ΑΠ 37/2017.

⁴ ΑΠ 1046/2019.

άλλες παροχές, χωρίς να αποκρύπτεται ο γενετήσιος χαρακτήρας της πράξης. Αρκεί ότι επέδρασε στη βούληση του ανήλικου θύματος. Αξιοσημείωτο, επίσης, ότι συναίνεση του ανηλίκου ή η παρ' αυτού πρωτοβουλία ή και πρόκληση δεν έχει σημασία⁵. Το δικαίωμα στην γενετήσια αυτοδιάθεση δεν απεμπολείται ποτέ, ούτε αδρανεί έστω και προσωρινά και γι' αυτό είναι από άποψη αδίκου δυνατή η τέλεση αδικήματος κατά της γενετήσιας ελευθερίας ακόμα και στο πλαίσιο διαπροσωπικής ή νομικής σχέσεως όπου οι γενετήσιες πράξεις είναι κοινωνικά αναμενόμενες, καθώς η προς τούτο συναίνεση δεν μπορεί ποτέ να θεωρηθεί αμετάκλητη⁶.

3. Με τη θέσπιση του ΠΚ έλαβε χώρα η πλήρης ανεξαρτητοποίηση των διατάξεων που αφορούν την ανηλικότητα από τις διατάξεις που στρέφονται κατά της γενετήσιας ελευθερίας του ατόμου, έτσι ώστε σε κάθε περίπτωση να λειτουργούν οι κανόνες της αληθινής συρροής⁷. Αληθινή συρροή άλλωστε θεμελιώνεται, όταν η κοινωνική απαξία της συμπεριφοράς του δράστη εκφράζεται μόνο με το σύνολο των εγκλημάτων πουπραγμάτωσε και έτσι καθίσταται αναγκαία η ιδιαίτερη τιμώρηση ενός εκάστου από αυτά, άσχετα από τον τελικό τρόπο επιμετρήσεως. Αληθινή συρροή τελέσεως εγκλημάτων μπορεί να έχουμε τόσο πραγματική όσο και κατ' ιδέαν⁸. Εν προκειμένω, ορθά το δικαστήριο έκρινε ότι μεταξύ της αξιόποινης πράξης του βιασμού και των γενετήσιων πράξεων με ανήλικο ή ενώπιον αυτού υπάρχει αληθινή κατ' ιδέα συρροή, αφού προσβάλλονται διαφορετικά έννομα αγαθά και συνεπώς η εκκρεμοδικία εξαντλείται στην αξιόποινη πράξη μόνο για την οποία ασκήθηκε η ποινική δίωξη⁹. Αντίθετα όπως δέχθηκε το ΜΟΔ Ηρακλείου η πράξη της αποπλάνησης τελεί σε φαινομενική κατ' ιδέα συρροή με αυτή της κατάχρησης του ανηλίκου σε ασέλγεια. Ωστόσο έχει διατυπωθεί και αντίθετη άποψη, περί αληθινής¹⁰.

4. Αξιοσημείωτη δικονομικά είναι η πάγια παραδοχή της νομολογίας¹¹ ως προς την έκθεση των αποδεικτικών μέσων που λήφθηκαν υπόψη και ειδικότερα ότι αρκεί ο ειδολογικός προσδιορισμός κατά κατηγορίες και να προκύπτει ότι έχουν ληφθεί υπόψη και εκτιμηθεί όλα. Όμως η ανωτέρω άποψη δεν είναι ορθή¹² γιατί μόνη η απλή μνεία του είδους των αποδεικτικών μέσων που λήφθηκαν υπόψη και αξιολογήθηκαν δεν συνιστά θεμελίωση της αιτιολογίας, αφού εκείνο που ενδιαφέρει είναι το περιεχόμενο κάθε νόμιμου αποδεικτικού μέσου. Επομένως, όπως ορθά υποστηρίζεται¹³, είναι αναγκαία η αναλυτική αναφορά των αποδεικτικών μέσων που λήφθηκαν υπόψη από τον δικαστή της ουσίας και δεν αρκεί η απλή μνεία του είδους των ληφθέντων υπόψη αποδεικτικών μέσων¹⁴. Περαιτέρω δε στο πλαίσιο του νέου κώδικα το περιεχόμενο της αρχής της ηθικής απόδειξης συμπληρώθηκε με την προσθήκη ότι οι δικαστές πρέπει να αποφασίζουν «*αιτιολογώντας πάντοτε ειδικά και εμπεριστατωμένα με ποια αποδεικτικά μέσα και με ποιους συλλογισμούς*

⁵ ΑΠ 931/2012 ΑΠ 840/2011.

⁶ Η Βουλή των Ελλήνων - https://www.hellenicparliament.gr/Nomothetiko-Ergo/Anazitisi-Nomothetikou-Ergou?law_id=053d3a90-ef5a-4d18-a335-aa610111664b, όπου περιέχεται η Αιτιολογική έκθεση του ν. 4619/2019 [τελευταία επίσκεψη: 22.03.2021].

⁷ Αιτιολογική έκθεση, ακριβώς ό.π.

⁸ Χαραλαμπίκης Ι. Αριστοτέλης, *Επιτομή Ποινικού Δικαίου*, εκδ. Π.Ν. Σάκκουλας, Αθήνα, 2016, σελ. 661.

⁹ ΟΛΑΠ 1110/1982, ΑΠ 180/2018.

¹⁰ ΑΠ 347/2019 ΑΠ 1111/2005, 710/2006 όπου δέχτηκαν ότι προσβάλλεται «ο οφειλόμενος σεβασμός προς το νεότερο των 15 ετών ανήλικο και η σχέση εμπιστοσύνης που υπάρχει μεταξύ δράστη και θύματος».

¹¹ ΟΛΑΠ 2/2004, ΟΛΑΠ 1/2005, ΑΠ 1876/2008, αντίθ. ΑΠ 129/2007.

¹² Κωνσταντινίδης Ι. Άγγελος, *Ποινικό Δικονομικό Δίκαιο*, 3^η έκδοση, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2017, σελ. 592.

¹³ ακριβώς ό.π.

¹⁴ ακριβώς ό.π., σελ. 592επ.

σχημάτισαν τη δικανική τους κρίση»¹⁵ έτσι ώστε να αναδεικνύεται ότι το ουσιαστικό όριο και ο λειτουργικός γνώμονας κατά την εφαρμογή της αρχής της ηθικής απόδειξης είναι η αληθινή αιτιολογία¹⁶. Τέλος, ορθά το δικαστήριο απέρριψε το αίτημα για προσαγωγή του παθόντα που συμπλήρωσε το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του στο δικαστήριο, αφού η διάταξη του άρ. 227 παρ. 5β ΚΠΔ εισάγει εξαίρεση από το βασικό καθήκον εμφάνισης του μάρτυρα στο ακροατήριο. Ταυτόχρονα δεν θίγονται τα υπερασπιστικά δικαιώματα του κατηγορουμένου, όταν ελοχεύει σοβαρός κίνδυνος υποτροπής από ψυχική ασθένεια του, πλην όμως η μαρτυρία του έχει εκτεθεί σε άλλο πρόσωπο αλλά και κατατεθεί στο πλαίσιο άλλης δίκης. Για τους μάρτυρες θύματα προσβολής προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας ο νομοθέτης εξακολουθεί να προβλέπει ειδικό τρόπο εξέτασης. Συμπερασματικά, διαφαίνεται η ανάγκη προστασίας της αγνότητας της παιδικής ηλικίας και σε επίπεδο δικονομικού δικαίου.

¹⁵ Έτσι όπως αυτή τυποποιείται στη διάταξη του άρ. 177 ΚΠΔ.

¹⁶ Δαλακούρας Ι. Θεοχάρης *Ο Νέος Κώδικας Ποινικής Δικονομίας* Συνοπτική ερμηνεία κατ' άρθρο του Ν 4620/2019, 2^η έκδοση, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2019 σελ. 150.